

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2Csp/88/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616205460
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2018:8616205460.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ECLI:SK:OSSK:2018:8616205460.4
2Csp/88/2016-78
8616205460

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudca JUDr. Mária TVRDÍKOVÁ, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátkou JUDr. Barborou Korenecovou, so sídlom Slniečná 765/3, 900 45 Malinovo, proti žalovanej R. zastúpená advokátom Mgr. Matúšom Mackom, Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, o zaplatenie 47,96 Eur s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý nahradit' žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia zostatku poplatku v sume 47,96 Eur, poplatku za upomienky vo výške 32,- Eur, trovy mediálneho konania vo výške 138,81 Eur, zmluvná pokuta vo výške 312,- Eur, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 350,- Eur od 10.9.2012 do 22.10.2012 v sume 12,89 Eur, zo sumy 294,- Eur od 23.10.2012 do 23.11.2012 v sume 7,99 Eur, zo sumy 238,- Eur od 24.11.2012 do 21.12.2012

-2- 2Csp/88/2016

sume 5,63 Eur, zo sumy 182,- Eur od 22.12.2012 do 24.1.2013 sumu 5,27 Eur, zo sumy 126,- Eur od 25.1.2013 do 20.2.2013 v sume 2,87 Eur, zo sumy 70,- Eur od 21.2.2013 do 19.8.2013 v sume 10,99 Eur, zo sumy 14,- Eur od 20.8.2013 do 18.3.2014 v sume 2,58 Eur, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 207,96 Eur od 16.8.2014 do 28.10.2014 v sume 3,33 Eur, zo sumy 197,96 Eur od 29.10.2014 do 18.11.2014 v sume 0,87 Eur, zo sumy 187,96 Eur od 19.11.2014 do 15.12.2014 v sume 1,07 Eur, zo sumy 177,96 Eur od 16.12.2014 do 21.1.2015 v sume 1,40 Eur, zo sumy 167,96 Eur od 22.1.2015 do 10.3.2015 v sume 1,73 Eur, zo sumy 157,96 Eur od 11.3.2015 do 20.4.2015 v sume 1,38 Eur, zo sumy 147,96 Eur od 21.4.2015 do 19.5.2015 v sume 0,91 Eur, zo sumy 137,96 Eur od 20.5.2015 do

18.6.2015 v sume 0,88 Eur, zo sumy 127,96 Eur od 19.6.2015 do 21.7.2015 v sume 0,9 Eur, zo sumy 117,96 Eur, od 22.7.2015 do 18.8.2015 v sume 0,7 Eur, zo sumy 1207,96 Eur od 19.8.2015 do 17.9.2015 v sume 0,69 Eur, zo sumy 97,96 Eur od 18.9.2015 do 10.11.2015 v sume 1,14 Eur, zo sumy 87,96 Eur od 11.11.2015 do 16.12.2015 v sume 0,67 Eur, zo sumy 77,96 Eur od 17.12.2015 do 15.1.2016 v sume 0,5 Eur, zo sumy 67,96 Eur od 16.1.2016 do 17.3.2016 v sume 0,91 Eur, zo sumy 57,96 Eur od 18.3.2016 do 18.4.4.2016 v sume 0,39 Eur, zo sumy 47,96 Eur od 19.4.2016 do zaplattenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 804001459 zo dňa 10.9.2012 uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovanej zmluvy v platnom znení ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 350,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 322,- Eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 12 mesačných splátkach po 56,- Eur, počnúc dňom 19.10.2012. Dňa 28.6.2013 požiadal žalovaný o úpravu splátkového kalendára formou posunu splátky. Na základe tejto žiadosti mal byť celý úver uhradený dňa 23.2.2014. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok, vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalovaný zaviazal uhradiť v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy aj poplatok za zasielanie upomienok, celkom vo výške 32,- Eur. Žalovaný sa zaviazal aj na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 312,- Eur v prípade porušenia svojich zmluvných povinností.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 3.10.2017 uviedol, by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že v súdnej veci ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, V zmluve o úvere č. 804001459 z 10.9.2012 je uvedený poplatok vo výške 322,- Eur, ktorý je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalobca mu neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok. Ako súčasť formulára zmluvy nebol

-3- 2Csp/88/2016

individuálne dojednaný a svojou výškou na jednej strane, absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto predstavuje podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie ide. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalobca nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľom vopred známe, ani len svojím obsahom. Výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok, a navyše, nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky poskytnutého úveru. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/42/2012 zo dňa 13.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 5Co/219/2013 zo dňa 21.8.2014. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver. Keďže sa žalobca v tomto konaní domáha plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky a Zmluvu o úvere je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, má žalobca nárok len na zaplattenie istiny poskytnutého úveru. Úver mu bol poskytnutý vo výške 350,- Eur a doposiaľ na predmetnú zmluvu žalobcovi zaplatil sumu 592,- Eur. Istina poskytnutého úveru už bola zaplattená, preto žalobca nemá právo na žiadne ďalšie plnenie. Z uvedených dôvodov navrhol žalobu zamietnuť.

4. Žalobca v písomnom podaní k vyjadreniu žalovaného zo dňa 15.11.2017 uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. V zmysle odseku 15 Všeobecných

podmienok poskytnutia úveru sa zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Nie je preto možné na Zmluvu aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ by súd posúdil predmetnú Zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú, poukázal na to, že Zákon o spotrebiteľských úveroch považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko nedošlo k naplneniu uvedených dôvodov, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Taktiež odmietol, že by zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere, t.j. administratívny poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Zároveň dal do pozornosti platné znenie § 52 ods. 2 OZ a poukázal na uznesenie

-4- 2Csp/88/2016

Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 402/2013 z 19.6.2013, uznesenie NS SR sp. z. 5M Cdo 20/2009 z 25.1.2011. Je presvedčený, že na predmetnú právnu vec je potrebné aplikovať ustanovenie OZ a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a nie Obchodný zákonník, ako tvrdí žalobca. S poukazom na zákonné ustanovenie § 298 ods. 2 CSP navrhol, aby súd určil zmluvnú podmienku uvedenú v odseku 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v znení „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom“ za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, prípadne vylúčil určenie tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú na samostatné konanie. Čo sa týka absencie povinnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, konkrétne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, dal do pozornosti uznesenie KS v Prešove sp. zn. 7Co/84/2017 zo dňa 28.11.2017. K neprimeranosti ceny úveru, resp. výšky úrokovej sadzby dal do pozornosti rozsudok najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozsudok NS SR sp. zn. 1Mcdo/1/2009 z 31.7.2009. Čo sa týka administratívneho poplatku spoločnosti Pohotovosť s.r.o. a rázneho odmietania faktu, že táto zmluvná podmienka už bola stovkami rozhodnutí súdov v rámci celej republiky určená za neprijateľnú, poukázal na rozsudok KS Banskej Bystrici sp. zn. 14C/321/2012 z 10.9.2013. Administratívny poplatok nie je hlavný predmet plnenia. Do zmluvného vzťahu so žalobcom nešiel kvôli administratívne poplatku ale kvôli tomu, že chcel, aby mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver. K definícii pojmu hlavný predmet plnenia dal do pozornosti rozsudok SD EÚ sp. z. C- 26/13 a jeho body 49. a 50. Z definície hlavného predmetu plnenia v súvislosti s hrubým vymedzením poplatku za správu úveru (stanovisko NS ČR) je zrejmé, že poplatok, ktorý má pokrývať služby technického charakteru, nevymedzuje samotnú podstatu zmluvného vzťahu, preto rešpektujúc názor SD EÚ, ide o vedľajší predmet plnenia.

6. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 10.9.2012 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. 804001459, ktorou veriteľ POHOTOVOSŤ s.r.o. (žalobca) poskytol žalovanému úver vo výške 350,- Eur žalovanému ako fyzickej osobe. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 322,- Eur, t.j. celkom zaplatiť čiastku 672,- Eur v 12 mesačných splátkach po 56,- Eur počnúc dňom 15.10.2012. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 322,- Eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani RPMN, ani priemerná hodnota RPMN. V zmluve je ďalej uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na iný účel. Zároveň žalovaný svojím vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v tejto zmluve.

8. Dňa 28.6.2013 žalovaný požiadal žalobcu o úpravu splátkového kalendára formou odloženia splátok o 60 dní tak, aby dátum prvej posunutej splátky bol 23.8.2013 z dôvodu práceneschopnosti. Zo splátkového kalendára vyplýva, že žalovaný uhradil pred splatnosťou dlhu dňa 22.10.2012 sumu 56,- Eur, dňa 23.11.2012 sumu 56,- Eur, dňa 21.12.2012 sumu 56,- Eur, dňa 24.1.2013 sumu 56,- Eur, dňa 20.2.2013 sumu 56,- Eur, dňa 28.6.2013 sumu 15,- Eur,

-5- 2Csp/88/2016

dňa 19.8.2013 sumu 56,- Eur a dňa 18.3.2014 sumu 25,- Eur. Celkom pred splatnosťou dlhu uhradil sumu 432,- Eur. Po splatnosti dlhu žalovaný uhradil dňa 28.10.2014 sumu 10,- Eur, dňa 18.11.2014 sumu 10,- Eur, dňa 15.12.2014 sumu 10,- Eur, dňa 21.1.2015 sumu 10,- Eur, dňa 10.3.2015 sumu 10,-

Eur, dňa 20.4.2015 sumu 10,- Eur, dňa 19.5.2015 sumu 10,- Eur, dňa 18.6.2015 sumu 10,- Eur, dňa 21.7.2015 sumu 10,- Eur, dňa 18.8.2015 sumu 10,- Eur, dňa 17.9.2015 sumu 10,- Eur, dňa 10.11.2015 sumu 10,- Eur, dňa 16.12.2015 sumu 10,- Eur, dňa 15.1.2016 sumu 10,- Eur, dňa 17.3.2016 sumu 10,-Eur a dňa 18.4.2016 sumu 10,- Eur. Po splatnosti tak uhradil celkom sumu 160,- Eur. Žalovaný jednotlivými splátkami celkom uhradil žalovanému sumu 592,- Eur.

9. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom žalovanému túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené a to pre veľký počet spotrebiteľov. Navyše žalobca mal v predmete svojej podnikateľskej činnosti poskytovať úveru a v priebehu konania nebolo žalobcom tvrdené a ani preukázané, aby úver poskytoval žalovanému za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

10. Žalobca je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov z vlastných zdrojov. Žalovaný je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a násl.).

11. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (10.9.2012), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napríklad zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

-6- 2Csp/88/2016

13. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

15. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú

-7- 2Csp/88/2016

uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto

zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo aj boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v prospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

-8- 2Csp/88/2016

22. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. „formulárové zmluvy“). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach

a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

23. Podľa bodu 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 10.9.2012 uzavrel žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. 804001459, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 350,- Eur za poplatok vo výške 322,- Eur a celkom mal teda žalovaný žalobcovi zaplatiť sumu 672,- Eur v 12 mesačných splátkach po 56,- Eur počnúc dňom 19.10.2012.

25. Pri peňažných pôžičkách sa medzi účastníkmi uzatvára aj dohoda o výške úrokov, ktoré predstavujú odmenu za užívanie požičanej sumy. V predmetnej zmluve nie uvedený úrok, ale poplatok vo výške 322,- Eur. V danom prípade úrok teda predstavoval 1/3 poplatku, t.j. 107,33 Eur za 12 mesiacov a administratívny poplatok 214,66 Eur (61,33 % z úveru). Úrok vo výške 107,33 Eur za 12 mesiacov z úveru 350,- Eur predstavuje ročný úrok vo výške 30,66 %. Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska pritom súd zistil, že priemerná úroková sadzba v septembri 2012 pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka bola len 7,38 % ročne. Dohodnutý úrok je preto nepochybne minimálne v rozpore so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmernú výšku a preto zmluva s poukazom na § 39 OZ nemôže byť v tejto časti platná. Poskytnutý úver je preto z uvedeného dôvodu bezúročný.

26. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v cit. zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že

-9- 2Csp/88/2016

úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle § 9 ods. 2 písm. i/, j/, k/ a y/ ZoSÚ.

27. Vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere č. 804001459 je však možné konštatovať, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov, rozlíšenie splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Z uvedeného dôvodu preto súd uzavrel, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca žalovanému poskytol sumu 350,-Eur a žalovaný jednotlivými splátkami celkom zaplatil sumu 592,- Eur, teda zaplatil viac, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

28. Pokiaľ žalobca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods.1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom, tak k tomu súd uvádza, že zmluva o úvere uzavretá podľa § 497 Obchodného zákonníka je podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že bez ohľadu na povahu účastníkov sa tento záväzkový vzťah riadi Obchodným zákonníkom. Pre posúdenie obsahu záväzkového vzťahu, ktorý napĺňa definičné znaky zmluvy o úvere je však nutné vyhodnotiť nielen jeho obsah, ale aj subjekty tohto právneho vzťahu, pretože zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka a zmluva o spotrebiteľskom úvere sú z hľadiska predmetu záväzku strán takmer totožné, avšak právna úprava zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytuje spotrebiteľovi väčší rozsah ochrany ako Obchodný zákonník. Vzhľadom na uvedený právny následok nie je prípustné, aby veriteľ odvrátil vyšší stupeň ochrany spotrebiteľa tým, že jeho záväzkový vzťah s dlžníkom je označený ako zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka alebo dokonca vyhlásením, že ide o inominátnu zmluvu podľa § 269 Obchodného zákonníka. Súd je povinný posudzovať právny úkon podľa jeho obsahu a nie podľa jeho označenia. Z uvedených dôvodov preto právny vzťah medzi stranami sporu založený zmluvou č. 804001459 zo dňa 10.9.2012 je vzťahom spotrebiteľským v zmysle zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka, pretože žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, keďže pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetom zmluvy medzi žalobcom a žalovaným

bolo poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom žalovanému a záväzok žalovaného tieto peňažné prostriedky vrátiť žalobcovi aj s dohodnutým úrokom. Žalovanému boli peňažné prostriedky poskytnuté ako fyzickej osobe, ktorý bol v zmluve o úvere identifikovaný prostredníctvom svojho mena, bydliska a rodného čísla a zároveň žalovaný v zmluve prehlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté za iným účelom, než je zamestnanie, povolanie alebo podnikanie.

29. Právna úprava vymedzujúca pojem „spotrebiteľ“ a definujúca znaky spotrebiteľského úveru zmluvy má kogentný charakter, nie je možné ju odvrátiť dohodou strán. Žalobca ako osoba, ktorej predmet podnikania je poskytovanie úverov naplňajúcich znaky

-10- 2Csp/88/2016

spotrebiteľského úveru mohol pri vynaložení odbornej starostlivosti zistiť, že dlžník, s ktorým uzavrel zmluvu o úvere má postavenie spotrebiteľa. Dlžník v zmluve o úvere prehlásil, že finančné prostriedky sa poskytujú na iný účel než účel zamestnania, povolania alebo podnikania, takže veriteľ ani nemal dôvod domnievať sa, že ide o iný druh úveru ako spotrebiteľský. Keďže zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, dohoda strán o voľbe Obchodného zákonníka uvedená v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nemôže odvrátiť kogentnú aplikáciu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na ich zmluvný vzťah. Zmluvné dojednanie po výbere Obchodného zákonníka je v danom prípade irelevantné a zmluva sa považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zároveň súd poukazuje na to, že Dohoda o voľbe Obchodného zákonníka nebola uzavretá individuálne a zároveň by pre spotrebiteľa privodila nevýhodnejšie právne postavenie, preto spĺňa zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky tohto ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

30. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. CSP v spojení § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán konania. Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu a preto mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania (100 %). O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s §262 ods. 2 CSP.

POUČENIE :

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

-11- 2Csp/88/2016

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
(§ 366 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 19. februára 2018

JUDr. Mária Tvrdíková

sudca

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Martina Jakubová

r o z h o d o l :